

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Csp/18/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8225200946
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Tarcalová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:8225200946.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov, sudkyňou JUDr. Júliou Tarcalovou, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXXXX D., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie na ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému BENCONT COLLECTION, a.s. so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47967692, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 900 Eur, takto

rozhodol:

- Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 400 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.
- Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 900 Eur. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1Csp/17/2024, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 1Csp/17/2024 z 9.1.2025 súd uložil žalovanej (aj terajšej žalovanej) povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 1316423254 zo dňa 09.12.2013 uzatvorenej medzi Poštovou bankou, a.s. ako právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje celková suma, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, táto v zmluve nie je uvedená výslovne a nemožno k nej dospieť ani matematickým výpočtom. Žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 2 000 eur, pričom celková výška nákladov je 1 860,08 eur. Pokiaľ sa žalobkyňa zaviazala poskytnutý úver splácať 72 mesačnými splátkami po 57,29 eur, súčin počtu mesačných splátok a výšky mesačnej splátky (4 124,88 eur) nezodpovedal zo zmluvy odvoditeľnej výške celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť. Rovnako v zmluve absentuje uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN. Z týchto dôvodov súd dospel v posudzovanom prípade k záveru o absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, v dôsledku ktorej sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa namietala neprijateľnosť, a teda neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou, určenej na zabezpečenie pohľadávky úverového veriteľa voči žalobkyni. Spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy, pričom výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha žiadnej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 OZ. Na základe uvedených skutočností je možné jednoznačne konštatovať, že uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na

majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, čo podľa názoru súdu spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriadiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú, a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 a 5 OZ. Uvedený postup žalovaného (resp. jeho právneho predchodcu) sa dá s poukazom na už uvedené dôvody kvalifikovať aj ako nekalá praktika, ktorá v zmysle vyššie citovaných ustanovení Smernice Rady č. 93/13/ EHS z 5. apríla 1993, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. OZ nemôže požívať právnu ochranu. Súd poukazuje na to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, a preto podľa názoru súdu spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu podriadiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa. Treba poukázať na neprípustnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy aj z dôvodu neprijateľnosti a možnosti vymáhať dlh bez určenia jeho oprávnenej výšky a bez súdneho prieskumu podmienok zmluvy. Možno jednoznačne uviesť, že uvedená Dohoda nespĺňa podmienky náležitého perfektného právneho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka, čo sa týka určitosti a oprávnenosti výšky pohľadávky. Z jej obsahu nevyplýva výška zabezpečenej pohľadávky, ktorú by si žalovaný nárokoval zo zmluvy o úvere, je možné mať preto dôvodne za to, že mohlo by dôjsť k zrážkam zo mzdy aj súm neprináležiacich žalovanej strane, vyplývajúcich z prípadných neprijateľných zmluvných podmienok (napr. aj zo zmluvných pokút a tiež neprijateľných poplatkov). Súd mal za to, že formulácia dohody o zrážkach zo mzdy je v rozpore s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax a takéto konanie je v rozpore aj s dobrými mravmi a tiež priamo so zákonom (čl. 4 Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Dohoda neobsahuje náležitosti podľa § 551 ods. 1 OZ, preto súd dospel k záveru, že ide o neplatný právny úkon pre jeho neurčitosť v zmysle § 37 OZ a rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ. Žalobkyňa ďalej v žalobe uviedla, že v postavení spotrebiteľa má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách v zmysle § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, z čoho vyplýva aj naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Plneniu na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky nemôže súd poskytnúť súdnu ochranu, preto žalobe o zdržanie sa výkonu zrážok zo mzdy posúdiac ju za dôvodnú vyhovel v celom rozsahu. Ako spotrebiteľka si žalobkyňa uplatňuje primerané finančné zadostučinenie (ďalej len PFZ) za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v Základnom konaní. PFZ má sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa obchodník nedopúšťal recidívy. Zároveň má aj funkciu relutárnu, ktorá predstavuje obohatenie spotrebiteľa vo výške priznaného PFZ proti dodávateľovi za to, že spotrebiteľ podstúpil súdne konanie, v ktorom bol ako spotrebiteľ na súde úspešný. Slovo primeraný má viacero synonym a jedným z nich je slovo spravodlivý. Výška PFZ preto nemôže mať len symbolický význam, nakoľko PFZ, len v symbolickej výške, nemôže byť ani primeraným ani spravodlivým. Na rozdiel od iných inštitútov finančného zadostučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadostučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadostučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške aby mala, nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške spĺňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa. Podstata nekalej obchodnej praktiky žalovaného spočíva v tom, že keďže má za to, že ide o úver bezúročný a bez poplatkov, žalovaný sa mienil prostredníctvom zrážok zo mzdy na jej úkor obohatiť o značnú sumu. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru je daná absenciou viacerých obligatórnych náležitostí úverovej zmluvy, pričom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru stačí absencia hoci aj len jednej obligatórnej náležitosti. Nesporne absentuje celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a predpoklady pre výpočet RPMN. Pôvodný veriteľ jej poskytol úver vo výške 2 000,-- eur a podľa zmluvy

požadoval celkovú čiastku na zaplatenie vo výške 3 860,08 eura, nakoľko na nákladoch požadoval 1 860,08 eura. Výzvou na vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 1.4.2019, však žalovaná požadovala vykonať zrážky na sumu vo výške 5 167,77 eura, aj keď do splatenia istiny úveru bola dlžná suma 1 885,42 eura. Žalovaná sa tak mienila na jej úkor bezdôvodne obohatiť minimálne o rozdiel medzi sumou, ktorú ešte bola dlžná uhradiť do istiny úveru 1 885,42 eura a sumou, ktorú požadovala zraziť z jej mzdy (5 167,77 – 1 885,42), ktorá činí sumu 3 282,35 eura a minimálne o výšku nákladov 1 860,08 eura, nakoľko ide o úver bezúročný a bez poplatkov. PFZ si preto uplatňuje vo výške 900 Eur. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v Základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 1Csp/17/2024, z 9.1.2025 a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na PFZ a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v Základnej veci, nie je možné v konaní o PFZ, ani rozširovať, ani zužovať. Povaha, závažnosť, spôsob a rozsah a okolnosti porušenia jej spotrebiteľských práv sú teda dané tým, že predmetná Dohoda bola dopredu pripravená, bez toho, aby mala možnosť ovplyvniť jej obsah. Ak chcela úver získať, musela podpísať všetky listiny tak, ako jej boli predložené. Žalovaná sa prostredníctvom Dohody chcela na jej úkor obohatiť o značnú čiastku, ako to uvádza vyššie.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení uviedol, že návrh žalobkyne považuje za nedôvodný, nakoľko samotné právo na primerané finančné zadosťučinenie žalobcu voči žalovanému vôbec nevzniklo, v čoho dôsledku žalobca ani nemôže uplatnený nárok dostatočne preukázať. Podľa právneho názoru žalovaného, žalobca nesplnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie, a to úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti voči porušiteľovi. Žalovaný zastáva názor, že v danom prípade nie je on porušiteľom, nakoľko zmluvu o úvere ako i dohodu o zrážkach zo mzdy koncipoval pôvodný veriteľ a žalovanému bola len postúpená pohľadávka vyplývajúca z predmetnej zmluvy o úvere vrátane dohody o zrážkach zo mzdy bez toho, aby žalovaný mohol nejakým spôsobom ovplyvniť jej obsah, podmienky, ustanovenia. Z uvedených dôvodov nemožno žalovaného pokladať za porušiteľa. Na základe vyššie uvedených skutočností považuje nárok žalobcu na uplatnené finančné zadosťučinenie za nedôvodný. Práve ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu, z ktorej vyplýva, že ak sa spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej, či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá. V tomto kontexte žalovaný uvádza, že v predošlom konaní nebolo rozhodnuté o porušení práva či povinnosti žalobcu, a na strane druhej, absentuje zodpovedný subjekt ako porušiteľ práv žalobcu. Žalovaný ďalej namieta i požadovaný výšku primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého sa žalobca domáha. V danom prípade konanie žalobcu hodnotíme ako zjavné zneužívanie jeho práv, nakoľko je potrebné, aby sa v každom jednom prípade skúmali všetky aspekty posudzovanej právnej veci a rovnako sa musí prihliadať na „rozsah“ zásahu do práv spotrebiteľa. Nemožno priznávať práva spotrebiteľom len titulom, že sú spotrebiteľia, nakoľko takéto bez limitové nazeranie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán sporu, ktorá okolnosť nie je žiadúca. Žalovaný taktiež podotýka, že žalobca koná v rozpore s dobrými mravmi, keď doposiaľ nesplatil ani len istinu poskytnutého úveru a ešte on sa dožaduje primeraného finančného zadosťučinenia. V tejto súvislosti žalovaný poukazuje na záver rozhodnutia Mestského súdu Košice sp. zn. K2-37C/5/2022 a to: „Na základe uvedeného pre súd vyplynul záver, že žalobca neuhradil ani len poskytnutú istinu úveru. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že porušením povinností zo strany žalovaného nedošlo ani k zásahu do majetkovej sféry žalobcu tým, že by sa žalovaný bezdôvodne obohatil na jeho úkor, ako to zvykne byť v obdobných konaniach vo veci priznania primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Žalobca si tak nesplnil svoju povinnosť riadne splácať úver v splátkach ani v rozsahu poskytnutej istiny úveru, nemôže preto požadovať za porušenie svojej povinnosti ešte priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd zastáva názor, že požiadavka na ochranu spotrebiteľa ako slabšej strany môže byť dôvodná len tam, kde prišlo k nezákonnému alebo nečestnému obohateniu sa na úkor spotrebiteľa.“ Navyše žalobcom uplatňovaná suma primeraného finančného zadosťučinenia nie je dostatočným spôsobom špecifikovaná a relevantne odôvodnená a preukázaná. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné limitovať a zohľadniť, aký dopad a právne následky malo predchádzajúce konanie na spotrebiteľa, ako i všetky relevantné skutočnosti. Žalobca ako spotrebiteľ sa predchádzajúcim konaním domohol uloženia žalovanému povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, teda dopad do jeho osobnej, či majetkovej sféry nepredstavoval žiaden zásah, z ktorého dôvodu nemožno priznať primerané finančné zadosťučinenie vo vyššej výške, nakoľko toto by bolo v zjavnom nepomere a nepredstavovalo

by primeraný satisfakčný prostriedok. Žalovaný pokladá uplatňovanú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za neadekvátnu, neprimeranú a jedná sa o účelové konanie zo strany žalobcu, ktorý bol tým, ktorý si neplnil svoje základné záväzkové povinnosti, prestal splácať poskytnutý úver a tomuto má byť poskytnutá právna ochrana? V danom prípade nemožno konanie hodnotiť inak ako zjavné zneužívanie práva a značný nekontrolovateľný zásah do ústavného majetkového práva žalobcu ako veriteľa. Takto ochrana spotrebiteľov narušá princíp rovnosti strán ako i princíp práva na spravodlivý proces a práva na právnu istotu, kedy sa podstatným spôsobom zasahuje do práv veriteľov, no napriek tomu sa poskytuje ochrane dlžníkom, ktorí si neplnia svoje základné povinnosti. Ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom v spoločnosti, avšak nemožno mu poskytovať takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu, spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkolvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zväžiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Neexistuje ani vecne odôvodniteľný dôvod oslobodiť spotrebiteľa od povinností, ktoré mu ukladá zmluva s rovnocenným partnerom, ak sa k splneniu tejto povinnosti zaviazal dobrovoľne a s vedomím ich rozsahu. Dovoľujeme si uviesť, že miera ochrany spotrebiteľa má svoje limity a nemôže byť absolútna. Limit pre určenie mieru ochrany spotrebiteľa je daný úrovňou spotrebiteľa. Ako vyplýva napr. aj z judikatúry Najvyššieho súdu Českej republiky, ochrana spotrebiteľa má svoje limity, pričom ochranu spotrebiteľa nemožno ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti (NS ČR, sp. zn.: 23Cdo/1201/2009). Ďalej žalovaný poukazuje na odlišné stanovisko sudcu E. F. podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde k nálezu pripája k rozhodnutiu Ústavného súdu sp. zn.: I.ÚS 547/2012: „Považujem za nevyhnutné najskôr konštatovať, že všeobecné súdy vrátane ústavného súdu ochranu spotrebiteľov pustili už tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie, aj keď uzavrú akúkoľvek zmluvu, dokonca čokoľvek, čo sa prieči zdravému rozumu (v zmysle „ten chudák ani nevie, čo podpísal“, ale „peniaze mohol zobrať“), a to sa už do týka samej podstaty a hlavne primeranosti práva, v dôsledku čoho spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti. Taký postup orgánov ochrany práva je nielenže absolútne „nevýchovný“, paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, vigilanti bus iura, neminem laedere a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre „privilegovaného“ spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka oproti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevykonalia ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnené obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov. Preto ak nedôjde k racionálnemu zvratu v doterajšej judikatúre súdov, opäť vrátane ústavného súdu, existujúce bagatelné spory tak zahltia všetky súdy Slovenskej republiky (čo je už reálne) a ochromia nielen výkon ich spravodlivosti, ale narušia aj dôveru občanov v právo, právny poriadok, a tým aj v právny štát (čl. 1 ods. 1 ústavy).“ Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení žalobcom uplatnený nárok neuznáva a žiada žalobu ako nedôvodnú (aj z dôvodu nesplnenia zákonných hmotnoprávných podmienok na podanie uplatneného nároku žalobcu) zamietnuť a zaviazat' žalobcu na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

3. Žalobkyňa v replike uviedla, že skutočnosť, že spotrebiteľskú zmluvu žalovaný nekoncepcoval vzhľadom na merito sporu neliberuje a nezbavuje žalovaného zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Ak si dôsledne prečítame hypotézu citovanej právnej normy § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, domáhať sa práva na primerané finančné zadosťučinenie mám voči porušiteľovi (dané základným konaním) a od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti zodpovedá. Žalovaný fakticky vykonával práva veriteľa pohľadávky a domáhal sa zaplata pohľadávky. Je teda subjektom, ktorý bol oprávnený prijímať plnenia. Je zrejme, že žalovaný po materiálnej a formálnej stránke je subjektom, ktorý hmotnoprávne disponoval s pohľadávkou zo spotrebiteľskej zmluvy. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu prevzal spolu so všetkými právami a povinnosťami a požadoval jej zaplata. Postúpením pohľadávky žalovaný ako postupník vstúpil do práv a povinností zo zmluvného vzťahu a prevzal teda aj zodpovednosť za porušenie práv a povinností z tohto zmluvného vzťahu. Žalobca poukazuje na aktuálny rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/237/2021 zo dňa 30.03.2023, z ktorého vyplýva, že porušiteľom voči ktorému je možné úspešne sa domáhať PFZ, je taktiež postupník pohľadávky. Vo vzťahu k možnosti domáhať sa PFZ voči postupníkovi poukazuje ďalej aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/324/2020 zo dňa 13.12.2022. Taktiež poukazuje na I. výrok rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 1Csp/17/2024-89 zo dňa 09.01.2025 (vydaného v základnom konaní): „Žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 1316423254, zo dňa 09.12.2013, uzatvorenej medzi Poštovou bankou, a.s. ako právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.“ Právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie je prílohou žaloby, pričom jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založeným Zmluvou o úvere dostupná pôžička č.

1316423254, zo dňa 09.12.2013 došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Tvrdenia žalovaného o neexistencii a nepreukázaní porušenia práv a povinností, len odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. V zmysle vyššie citovaného výroku rozhodnutia je evidentné, že žalobkyňa na súde úspešne uplatnila porušenie môjho práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej týmto zákonom resp. osobitnými predpismi, čím naplnila hypotézu právnej normy uvedenú v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

4. Žalobkyňa poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.10.2017 sp. zn. 22Co/33/2017: „Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody (punitive damages v práve USA a exemplary damages v práve Veľkej Británie) je taká náhrada škody, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej náhrady škody, teda funkciu preventívnu (porov. najmä používanie adjektíva "odradzujúci"). A tak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. V zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie „účinné, primerané a odradzujúce. Žalobkyňa si voči žalovanému úspešne uplatnila porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, a to osobitným konaním na Okresnom súde Prešov, ktorý rozsudkom zo dňa 04.02.2015 č. k. 11C/169/2014-29 určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, uzavretá medzi stranami dňa 03.05.2013 je neplatná, a to aj v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2016 č. k. 8Co/107/2015-72, ktorým bol vyššie uvedený rozsudok potvrdený. Z toho dôvodu má žalobkyňa podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného.“

5. V zmysle citovaného rozsudku je zrejmé, že výsledok základného konania, v ktorom spotrebiteľ namietal neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, je úspešným uplatnením práva alebo povinnosti v súdnom konaní ako to má na mysli zákon o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. V zásade je v práve potrebné uplatňovať doslovný gramatický výklad. Pričom pri citovanom ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukazujem navyše na formálno-systematický výklad (argumentum a rubrica), keďže účelom a zmyslom zákona je „ochrana spotrebiteľa“ a na nadpis § 3 predmetného zákona „Práva spotrebiteľa“. Nadpis a pomenovanie sú bezpochyby integrálnou súčasťou právneho predpisu, ktorým zákonodarcovia vyjadrujú, že sa určité ustanovenia vzťahujú k určitej veci alebo inštitútu a spolu obsahovo súvisia. Je zrejmé, že uplatnením neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy listom u zamestnávateľa v nedôvodnej a nezákonnej výške došlo preukázateľne k porušeniu jej spotrebiteľských práv. Pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie je postačujúca už samotná hrozba ujmy (spôsobilosť privodiť ujmu). V danom prípade išlo už o reálny vznik ujmy, keďže žalovaný na základe absolútne neplatného právneho úkonu môjmu zamestnávateľovi zaslal výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy. Podotýka, že žalovaný si na základe predmetných dohôd o zrážkach zo mzdy uplatňuje naďalej plnenia voči spotrebiteľom napriek vedomosti o ich neperfektnosti, čo možno považovať použitím analógie z trestného práva za prípad špeciálnej recidívy, kedy by sa malo PFZ zvyšovať a nie znižovať. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Rovnako je potrebné podotknúť, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov, od porušovania práv spotrebiteľov. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti dozaista známe, že žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu. Aj v súčasnosti napriek množstvu rozsudkov vydaných proti žalovanému, tento neustále používa nekalé obchodné praktiky a finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov

obohacovať, najmä využívaním neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa: „Za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66 400 eur; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak.“ PFZ vo výške 900,- € je prinajmenšom primerané aj s ohľadom na výšku sankcií, ktoré podľa zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa alebo zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom je oprávnená dodávateľovi uložiť Slovenská obchodná inšpekcia alebo Národná banka Slovenska. Ujma, ktorá konaním žalovaného vznikla nebola len v akademickvej rovine, ale preukázateľne došlo k zásahu aj do majetkovej sféry žalobkyne. Zároveň uplatňovaním jej legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen jej bežný život. Výkonom nezákonných zrážok zo mzdy vo nej reálne vyvolalo stresové situácie a psychické napätie. Členský štát EÚ má v zmysle práva EÚ prijať dostatočne odradzujúce mechanizmy, aby zabránil porušovaniu práv spotrebiteľov. Práve takýmto mechanizmom je inštitút PFZ, prejavujúci sa vo svojich funkciách, a to sankčnej, preventívnej a satisfakčnej. Symbolická suma PFZ dodávateľa neodradí od neustáleho porušovania spotrebiteľských práv a noriem. Preto priznaná suma v minimálnej miere nepochybne naplní jednotlivé funkcie inštitútu a nepredstavuje neprimerané obohatenie spotrebiteľa ani neprimerané ukrátenie alebo sankcionovanie dodávateľa. Konanie žalovaného taktiež nemožno označiť inak ako nekalú obchodnú prax a rozporné s dobrými mravmi. Vzhľadom na jednotlivé funkcie inštitútu PFZ a jeho účel, ktorým je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred nečestnými dodávateľmi, tým že primeraným a najmä dostatočným spôsobom ich skrz finančnú sankciu príjmu k tomu, aby viac sa rovnakých a obdobných konaní nedopúšťali, resp. ich finančné zadostučinenie má odradiť od nekalého konania, a zároveň vyjadriť aj dostatočné zadostučinenie spotrebiteľovi za ujmu a príkorie zo strany dodávateľa. K posudzovaniu výšky PFZ žalobkyňa ďalej poukazuje na zásadné uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/53/2016, zo dňa 04.10.2016, z ktorého poukazuje na odôvodnenie 16.: „Podľa názoru odvolacieho súdu odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne na úkor spotrebiteľa obohatiť.“ Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 23Co/42/2019, zo dňa 29.01.2020, výška PFZ môže dosiahnuť až výšku majetkovej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila (odôvodnenie odsek 8.). Obdobne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Co/72/2019, zo dňa 17.02.2020; sp. zn. 7CoCsp/16/2020, zo dňa 20.08.2020; sp. zn. 11Co/101/2018, zo 14.02.2019; sp. zn. 12Co/49/2018, zo dňa 05.03.2019; sp. zn. 13Co/89/2019, zo dňa 27.10.2019; sp. zn. 18Co/100/2019, zo dňa 20.01.2020; sp. zn. 22Co/100/2019, zo dňa 21.11.2019. Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinenia je výška škodlivého následku, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva. Osobitne dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21Co/31/2018, z dňa 16.10.2018, týkajúci sa obdobnej veci, v ktorej bolo priznané primerané finančné zadostučinenie v takej výške, v akej sa mienil žalovaný na úkor spotrebiteľa obohatiť (1 022,52 €), z ktorého vyberá: „Pri posudzovaní primeranosti odvolací súd zohľadnil predovšetkým výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré sa snažil získať žalovaný, pričom rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky, konanie, obdobné konaniu žalovaného, vyhodnotila ako úmyselné, s cieľom získať majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. Takto priznané finančné zadostučinenie je zároveň vyrovnaním ujmy žalobkyne a satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť, rovnako tak sankciou, postihujúcou žalovaného, ktorý protiprávne konal.“ Z rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/104/2017, zo dňa 29.05.2018 vyberá: „Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hrozacej žalobkyne v súvislosti so žalovaným nedôvodne uplatneným nárokom na zaplatenie sumy 190 Eur. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať vznik ujmy, ktorá jej vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadostučinenie už vtedy, keď ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadostučinenia.“ Z rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/23/2017, zo dňa 24.08.2017 vyberá: „Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hrozacej žalobcovi v súvislosti so žalovaným uplatňovaným nárokom na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 771 Eur.“ Z rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/30/2018, zo dňa 28.06.2018 vyberá: „Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hrozacej žalobcovi v súvislosti so žalovaným uplatňovanou Dohodou o zrážkach zo mzdy v čase, keď táto tvorila neprijateľnú zmluvnú podmienku, pre ktorú bola vyhlásená za neplatnú.“ Aj keď výška

PFZ je vecou voľnej úvahy súdu, tak táto voľná úvaha by mala zodpovedať individuálnym konkrétnym danostiam tej ktorej veci, s dôrazom na objektívne kritériá, lebo len tieto objektívne kritériá sú pre voľnú úvahu aj objektívne porovnateľné. Čo sa týka výšky PFZ, žalobca vo svojom vyjadrení poukazuje na niekoľko rozhodnutí. Ďalej uvádza, že v rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn.: 10CoCsp/98/2022 zo dňa 25.01.2023, poskytol v rámci odôvodnenia súd jednoduché odporúčanie pre dodávateľa, ktorý bol ako protistrana v konaní neúspešný: „Dodávateľ má súčasne jednoduchú možnosť sa plateniu finančného zadosťučinenia, prípadne aj iným zodpovednostným následkom v iných úverových prípadoch vyhnúť, a to tým, že bude podnikat' v rámci pravidiel stanovených právnymi predpismi SR Súčasne má za to, že priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 1.500,- Eur nepredstavuje neopodstatnené finančné obohacovanie sa žalobcu, pri zohľadnení všetkých krokov, ktoré musel žalobca podniknúť, aby úspešne uplatnil svoje právo.“

6. V duplike k vyjadreniu žalobcu žalovaný zotrval na svojom stanovisku. Uviedol, že Žalobcom požadovaná výška vôbec nereflektuje s právnym inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia a podľa názoru žalovaného ide o zneužívanie práva. Primerané finančné zadosťučinenie v požadovanej výške rozhodne nespĺňa kritérium a rozsah primeranosti, ale je zjavným zneužitím práva žalobcu a zásahom do práv žalovaného. Poukazuje aj na tú skutočnosť, že práva žalobcu boli predchádzajúcom konaní, od ktorého konania si predmetnom konaní žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie „zhojene“ a napravené tým, že žalovanému bola uložená povinnosť zdržať sa použitia zrážok zo mzdy a zásah majetkovej sféry žalobcu. Priznanie tak vysokého primeraného finančného zadosťučinenia by predstavovala zásah do práv žalovaného a v rozpore so zákonom. Pokiaľ žalobca poukazuje a ako prílohy zasiela množstvo rozhodnutí súdov, tak žalovaný podotýka, že rozhodnutia súdov nie sú v našom právnom poriadku právne záväzné a môžu byť len nápomocné k rozhodnutiu, avšak v každom jednom prípade je nevyhnutné vziať zreteľ na osobitosti individuality každého sporu. Žalovaný by tomto kontexte poukázal na rozsudok NS ČR zo dňa 29.6.2010 sp. zn. článok v komentári Občiansky zákonník, v ktorom sa uvádza: „Je potrebné zdôrazniť, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno pojať ako obranu pred ľahkomyselnosťou a nezodpovednosťou.“ Nie je možné poskytovať právnu ochranu spotrebiteľom bez limitov a tým neprimerané, nedôvodne zasahovať do ústavných majetkových práv veriteľov. V takomto prípade sa nastoľuje značná nerovnováha medzi dlžníkmi a veriteľmi, dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces a práva na právnu istotu.

7. Podľa § 297 CSP, súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

8. Oznámenie o vyhlásení rozsudku podľa § 219 ods. 3 CSP bez nariadenia pojednávania bolo oznámené vyvesením na úradnej tabuli súdu dňa 14.08.2025.

9. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

10. V konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1Csp/17/2024, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy si žalobca ako spotrebiteľ uplatnil voči žalovanému nárok na „zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy“, a bol úspešný. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 1Csp/17/2024 z 9.1.2025 súd uložil žalovanej povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 1316423254 zo dňa 09.12.2013 uzatvorenej medzi Poštovou bankou, a.s. ako právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje celková suma, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, táto v zmluve nie je uvedená výslovne a nemožno k nej dospieť ani matematickým výpočtom. Žalobkyňa bol poskytnutý úver vo výške 2 000 eur, pričom celková výška nákladov je 1 860,08 eur. Pokiaľ sa žalobkyňa zaviazala poskytnutý úver splácať 72 mesačnými splátkami po 57,29 eur, súčin počtu mesačných splátok a výšky mesačnej splátky (4 124,88 eur) nezodpovedal zo zmluvy odvoditeľnej výške celkovej čiastky, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť. Rovnako v zmluve absentuje uvedenie predpokladov použitých na výpočet RPMN. Z týchto dôvodov súd dospel v posudzovanom prípade k záveru o absencii náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, v dôsledku ktorej sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy nebola v predmetnej veci jasne a určite koncipovaná. Je preukázané, že Dohoda o zrážkach zo

mzdy bola podpísaná v rovnaký deň ako samotná úverová zmluva do ktorej bola inkorporovaná, no je nepochybným, že v deň uzavretia Zmluvy o úvere ešte nebolo možné konkretizovať pohľadávku, ktorú má táto Dohoda zabezpečovať. Poukazuje na neprípustnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy aj z dôvodu neprijateľnosti a možnosti vymáhať dlh bez určenia jeho oprávnenej výšky a bez súdneho prieskumu podmienok zmluvy. Zabezpečenie záväzku na základe vopred pripravenej dohody o zrážkach zo mzdy bez uvedenia dlžnej sumy a určenia presných pravidiel pre jej určenie predstavuje neprijateľnú a neprimeranú požiadavku poskytovateľa úveru, lebo tento sám subjektívne rozhoduje, že bude vymáhať od žalobkyne dlh podľa vlastných predstáv o výške pohľadávky a jej príslušenstva bez súdneho preskúmania podmienok zmluvy, a teda posúdenia, či vôbec pohľadávka existuje. Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná medzi účastníkmi zmluvy, je vo forme formulára, v ktorom zmluvné podmienky vopred pripravil veriteľ bez možnosti ovplyvniť ich obsah a formuláciu zo strany žalobkyne ako spotrebiteľky. Zákon vyžaduje, aby dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola písomne uzatvorená. Jej obsahom je súhlas dlžníka s tým, aby platiteľ jeho mzdy alebo iného príjmu realizoval zrážky v dohodnutej výške a zrazené sumy vyplácal veriteľovi. V dohode o zrážkach zo mzdy musí byť uvedené, v akom rozsahu sa môžu vykonávať zrážky zo mzdy. V dohode o zrážkach zo mzdy musí byť platiteľ mzdy náležite identifikovaný, čo je potrebné z toho dôvodu, že platiteľ mzdy musí mať spoľahlivý doklad o tom, že zrážky vykonáva oprávnene. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje označenie platiteľa mzdy, neidentifikuje ho a pokiaľ ide o výšku zrážky zo mzdy, limituje ju odkazom na právne predpisy. Na základe uvedeného súd vyhodnotil dohodu o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

11. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

12. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 108/2024 Z.z., o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Ustanovenia tohto zákona sa použijú na zmluvu uzavretú po 30. júni 2024. Vznik právnych vzťahov zo zmlúv uzavretých pred 1. júlom 2024 a nároky vzniknuté z týchto zmlúv sa posudzujú podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2024.

16. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného do 30.06.2024, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

17. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

18. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

19. Ako vyplýva z citovaného ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, nárok na primerané finančné zadosťučinenie nevzniká spotrebiteľovi za samotné primárne porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, ale až vtedy, keď na súde úspešne uplatní porušenie tohto práva alebo povinnosti. Primerané finančné zadosťučinenie podľa tohto ustanovenia tak nie je sankciou za primárne porušenie práva alebo povinnosti, ale len peňažnou satisfakciou patriacou spotrebiteľovi za to, že porušenie práva alebo povinnosti musel uplatniť resp. úspešne uplatnil v súdnom konaní.

20. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa teda upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. „Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“ (rozsudok NS SR, sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.1.2019).

21. Predpokladom úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti je teda daný vtedy, ak si spotrebiteľ na súde uplatní porušenie práva alebo povinnosti ako žalobca proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

22. V danom prípade spotrebiteľka najskôr v základnom konaní úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva a následne v samostatnom konaní uplatnila právo na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 900 Eur. V základnom konaní bola žalobkyňa ako spotrebiteľka aktívna, nechala sa právne zastúpiť advokátom a aktívne uplatňovala svoje spotrebiteľské práva prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu a napokon dosiahla faktickú úspešnosť v plnom rozsahu, keď Okresný súd Bardejov rozsudkom sp. zn. 1Csp/17/2024 z 9.1.2025 uložil žalovanej povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy k Zmluve o úvere dostupná pôžička č. 1316423254 zo dňa 09.12.2013 uzatvorenej medzi Poštovou bankou, a.s. ako právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Žalobkyňa teda úspešne uplatnila na súde žalobu o splnenie povinnosti žalovaného zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy k zmluve o spotrebiteľskom úvere pre porušenie ust. zák. č. 129/2010 Z.z., keď súd jej žalobe vo vzťahu k tomuto nároku aj s poukazom na neprijateľnosť dohody o zrážkach zo mzdy v celom rozsahu vyhovel. Tým bolo pritom zároveň vymedzené jej úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ako spotrebiteľa v uvedenom súdnom konaní.

23. Obrana žalovaného v tomto konaní sa zakladala na námietke nedostatku pasívnej vecnej legitímácie a nenaplnení podmienok, resp. nepreukázaní okolností relevantných pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd sa nestotožnil s obranou žalovaného a dospel k záveru, že žalobkyňa správne určila pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v spore. Žalovaný bol subjektom, ktorému bola pohľadávka postúpená so všetkými právami a povinnosťami s ňou spojenými, teda ňou disponoval a voči nemu žalobkyňa viedla i základné súdne konanie. Spolu s pohľadávkou mu mali byť akiste predložené všetky súvisiace dokumenty a tak mohol hneď pri, či po postúpení pohľadávky zistiť, z akého zmluvného vzťahu mu je pohľadávka postúpená, z akej zmluvy vychádza a či v danom prípade sú splnené obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. či zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. K otázke pasívnej vecnej legitímácie v prípadoch postúpenia pohľadávok je nutné dodať, že spotrebiteľ častokrát práve pri postúpení pohľadávky sa následne ocitá v situácii, kedy či už žaluje pôvodného veriteľa alebo domnelého postupníka, je mu vyčítaná zo strany dodávateľov nesprávna pasívna vecná legitímácia a účastníci zmluvy o postúpení pohľadávok sa snažia navzájom zbaviť zodpovednosti za stav, ktorý napokon doľahol na spotrebiteľa. V danom prípade pritom nebola konštatovaná v spore neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a v tomto prebiehajúcom spore strany sporu taktiež nevzniesli žiadnu námietku voči skutočnosti, že by bola pohľadávka spolu so všetkými právami a povinnosťami postúpená na žalovaného. Bezťak navyše súd zastáva názor, že i pri prípadnej neplatnosti postúpenia pohľadávky, by i postupník vo vzťahu k spotrebiteľovi v danom prípade vzhľadom na skutočnosť, že si v istej dobe uplatňoval pohľadávku voči žalobkyňi, zodpovedal za porušenie spotrebiteľských práv alebo povinností dodávateľa vzhľadom na participáciu na tomto porušení. Súd poukazuje i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/237/2021 zo dňa 30.03.2023, v ktorom najvyšší súd uviedol: „(Aj) podľa názoru dovolacieho súdu, ak si žalovaná v predchádzajúcom spore neúspešne uplatnila spotrebiteľskú pohľadávku proti žalobcovi (spotrebiteľovi), pričom dôvod jej neúspechu spočíval v nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie (iba) v dôsledku nedodržania zákonných podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách, potom nesie prípadnú zodpovednosť voči spotrebiteľovi v súvislosti s požadovaným finančným zadosťučinením v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pôvodný veriteľ (banka), alebo ten, na koho bola spotrebiteľská pohľadávka postúpená (bod 16 in fine). Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobkyňi priznané primerané finančné zadosťučinenie.“

24. K nedôvodnosti obrany žalovaného ohľadom ním tvrdenej absencie ujmy na strane žalobkyne a tvrdení, že práva žalobkyne boli v základnom konaní, od ktorého si žalobkyňa uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie, zhojené a napravené tým, že žalovanému bola uložená povinnosť zdržať sa použitia zrážok zo mzdy, súd poukazuje na závery súdnej praxe, cit. „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (citované z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3CoCsp/25/2021).

25. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia súd zastáva názor, že primerané finančné zadosťučinenie sa musí u každého spotrebiteľa posudzovať samostatne, pričom výšku finančného zadosťučinenia musí žalobkyňa objektívne, vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku preukázať, ako ho pociťovala a prežívala. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vznikutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobkyne ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobkyne. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobkyňi objektívne hrozila, resp. ktorá jej vznikla.

26. V danom prípade pritom žalobkyňa svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila len svojou úspešnosťou v konaní o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a tým, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré bol nútený brániť v základnom konaní, a tým, že žalovaný sa chcel na jej úkor obohatiť o sumu 3.282,35 Eur, minimálne o výšku nákladov 1.860,08 Eur (bezdôvodné obohatenie sa však nebolo predmetom uvedeného konania). Žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy odôvodňujúce výšku primeraného zadosťučinenia. Súd preto s prihliadnutím na intenzitu zásahu ustálil ako dôvodnú, primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 400,- eur. Túto sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Pri

výške určenia primeraného finančného zadosťučinenia súd zohľadnil všetky osobitosti tohto prípadu a dospel k záveru, že primerané finančné zadosťučinenie vo výške 400 Eur považuje za primerané, splňajúce jednak funkciu satisfakcie pre žalobkyňu a minoritne aj funkciu sankcie pre žalovaného.

27. K výške nároku žiadanej žalobkyňou súd uvádza, že ojedinele síce existujú súdne rozhodnutia, kde boli priznané tisícové sumy zadosťučinenia, ale tie už len vzhľadom na povahu nároku, ktorý je veľmi výrazne závislý od konkrétnych okolností každej jednej konkrétnej veci, nemožno priznanie takýchto vysokých súm považovať za ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít“ (čl.2 ods. 2 CSP), keď navyše súdu z jeho činnosti sú známe aj rozhodnutia, kde prisúdená bola omnoho nižšia suma finančného zadosťučinenia. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, respektíve kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Na druhej strane, symbolické finančné zadosťučinenie by sa z hľadiska zákonom predpokladaného účelu mohlo minúť účinkom a účelom zákona. Preto súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 400,- eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd pri výške priznaného zadosťučinenia zohľadnil vo vzťahu k jeho sankčnej a odradzujúcej funkcii v neprospech žalovaného skutočnosť, že nejde o zďaleka prvý, či ojedinelý prípad obdobného konania žalovaného, čo je skutočnosť známa súdu z jeho činnosti. Preto súd pri prisúdení primeraného finančného zadosťučinenia a určovaní jeho výšky vzal na zreteľ aj to, že toto zadosťučinenie je v zákone zakotvené aj preto, aby prostredníctvom jeho priznania spotrebiteľovi dodávateľ bol odradený od ďalších takýchto postupov. Súd obranu žalovaného v spore s výnimkou dôvodného tvrdenia o neprimeranej výške zadosťučinenia nepovažoval za dôvodnú. Súd legitímne využitie zákonného práva žalobkyne proti žalovanému žiadať primerané finančné zadosťučinenie v žiadnom prípade nepovažuje za zjavné zneužitie práva, ako to tvrdil žalovaný.

28. Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd taktiež zohľadnil, že žalobkyňa bola v základnom konaní priznaná aj náhrada trov konania v plnom rozsahu. Súd je toho názoru, že sumou 400,- eur budú naplnené všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a preto v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

29. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v časti základu nároku v rozsahu 100%, pričom výška priznaného nároku závisela výlučne na posúdení súdu. „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“ (cit. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku - Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016 k § 255 CSP). Preto súd priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom pri vyčíslení sa bude vychádzať z priznanej sumy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).